N°. 32. A°. 1839.

ZATURDAG, den 20sten APRIL.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

Extracten uit de NEDERLANDSCHE COURANTEN, *tot en met den 4den Maart 1839.*

NEDERLANDEN.

HAARLEM, 1 Maart.

Eergisteren is de gemeenteraad van Brussel bijeengekomen, om over eene petitie te raadplegen, strekkende, om de Kamer der belgische gedeputeerden te bewegen, het gewijzigde tractaat hoe eer hoe beter aantenemen. Nog geene vijf maanden geleden had deze vergadering verklaard, dat het behoud van geheel Luxemburg en geheel Limburg eene eerezaak was, zoo voor Belgie, als voor de dynastie, en derhalve eene vraag, welke voor beiden tusschen leven en dood moest beslissen. Thans echter heeft men in dezen raad een adres voorgesteld, inhoudende, dat men zich, om grootere onheilen voor handel en nijverheid te verhoeden, behoorde te onderwerpen, en dat het geene schande was, om voor het vereenigd Europa onder te doen. Slechts twee leden, de heeren Gendebien en Mastraeten, hebben verklaard, zich niet daarmede te kunnen vereenigen. De andere een en twintig leden hebben het addres eenstemmig goedgekeurd.

De Kamer van koophandel van Verviers heeft het voorbeeld der Kamers van Brussel, Luik en Mons gevolgd, en eene petitie voor het aannemen van het tractaat ingediend.

Dit besluit van de wettige vertegenwoordigers der bevolking van Brussel heeft de regtelijke overheid moed gegeven om van hare zijde door te tasten. Onder de lieden, die zich in den avond van den 26sten op den voorgrond hebben gesteld, om de menigte in beweging te brengen, en daartoe oproerige proclamatien hebben uitgedeeld, is de bekende Barthels, de schrijver van een der heftigste revolutionaire bladen, de medegenoot van de Potter, en zoogenaamde voormalige banneling, opgemerkt. Hij is deswegens voor den regter geroepen, en heeft de daad niet ontkend. Gisteren ochtend vroeg heeft zich de regtelijke overheid naar zijne woning begeven; — heeft zij daar huiszoeking gedaan, en heeft zij Barthels, als beschuldigd van oproer tegen de bestaande orde van zaken te hebben willen verwekken, in verzekerde bewaring doen stellen, en dat wel buiten eenigen toegang. Een gelijke maatregel is genomen ten aanzien van zekeren Kats, een volksmenner uit eene geringere klasse.

— De Antwerpsche bladen vermelden dat er thans 11 Hollandsche kanonneerbooten voor Lillo gesationeerd zijn, voor Bath 4, voor Welsoorden 3, voor Kruiningen 1, voor Terneuzen 1; in het geheel 20 kannonneerbooten.

— Het geloof, dat er in maan menschen, of ten minste wezens gelijk aan menschen, zijn, begint in Londen weder te herleven. Zekere Hogsin wil door middel eener door hem uitgevonden telescoop, verbonden met de sidraallamp en gaz-microscoop een vrij groot gedeelte van het water in de maan zoodanig vergroot hebben, dat hij niet slechts vaartuigen ontdekt, maar ook de menschen daarop duidelijk zou gezien hebben. Hij beweert, dat de schepen naar zonnen geleken en men zag duidelijk van tijd tot tijd schepselen er uit kijken, die de gedaante van menschen-hoofden hadden, en alle dikke rook van zich bliezen. Hij houdt hen voor hartstogtelijke cigaren-rookers! Nog beweert deze veelziener; dat er ook walvisschen in de maan-oceaan bestaan. Hij, zijne vrouw en zijn zoon hebben door middel der telescoop, den 1sten December des nachts ten 1 ure, 14 stuks zeer langzaam zien rond zwemmen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 28 Februarij.

Het Belgische kabinet heeft, naar men verzekert, verklaard eershalve verpligt te zijn eerst dan de betwiste landsgedeelten te ontruimen wanneer overmagt Belgie daartoe noodzaakte: dat kabinet moet in deze Holland tot voorbeeld hebben genomen, aan hetwelk men Antwerpen niet dan door geweld van wapenen heeft kunnen ontwringen. Dit voorbeeld zoude echter voor Belgie niet tot regtvaardiging van eenen gewapenden tegenstand kunnen verstrekken. Koning Willem was door geen traktaat tot het ontruimen van Antwerpen verpligt; maar voor Belgie maakt de ontruiming van de betwiste territoiren eene verdragsbepaling uit. De eerbiediging der traktaten, deze is het alleen, welke aan Belgie door deszelfs eer ten pligt is gesteld; de gevaarlijkste vijanden voor Belgie zijn die, welke dien staat tot eenen onoverdachten tegenstand willen aanzetten, want de gevolgen konden erger uitvallen, dan men te Brussel welligt onderstelt.

Belgie misleide zich toch niet nopens de middelen, die aan het vredelievende Europa ter beschikking staan, om de tot het grondvesten en behouden van eenen duurzamen en zekeren internationalen toestand noodige maatregelen met snelheid en kracht door te zetten. De krijgsmagt van het Duitsche verbond bevindt zich in den besten staat en is volkomen gereed. Het bondsleger, bestaande uit de contingenten der verschillende bondsleden, is over de 300.000 man sterk. Het is verdeeld in elf armee-korpsen, van welk ieder nagenoeg 30.000 man telt. Zeven van deze armeekorpsen zijn onvermengd, de overige zijn zamengesteld uit de contingenten van verscheiden bondsleden. Oostenrijk en Pruisen leveren ieder drie legerkorpsen, Beijeren een, Wurtemberg, Baden en Darmstad vormen het achtste korps, Saksen, Kassel, Luxemburg en Nassau het negende, Hanover, Brunswijk, Mecklenburg, Oldenburg, Holstein, Hamburg, Lubeck en Bremen het tiende; de overige bondsstaten maken het elfde armeekorps uit. Van elk contingent is een zevende gedeelte kavallerie. Op iederie 1000 man komen twee stukken kanon. De contingenten staan, hetgeen de bondsbepalingen ook voor vredestijd verordenen, slagvaardig, zoodat zij in vier weken tijds ter beschikking van den oppergezagvoerder kunnen worden gesteld. Hierbij moet niet onvermeld blijven, dat de militaire magt der enkele bondsleden, vooral der groote staten, de sterkte hunner contingenten verre overtreft. Zoo bezit Oostenrijk in tijd van vrede 280.000, in tijd van oorlog 490 tot 500.000, Pruisen in vredestijd 165 tot 170,000 man, terwijl deszelfs landweer 360 tot 370,000 man kan leveren.

(17432) De ondergeteekende voornemens zijnde binnen kort de Kolonie te verlaten, verzoekt vriendelijk alle degenen die iets van haar te vorderen hebben, zoo spoedig mogelijk hunne Rekening in te zenden; alsmede die aan haar verschuldigd zijn betaling te presteren, zullende bij gebreke van dien, de nalatigen, over de jaren 1837 en 1838, zonder onderscheid van persoon in *regten* worden vervolgd.

Voorts biedt zij de overige *WINKELWAREN*, bestaande in: Een geassorteerde partij SCHOENEN en LAARSEN, STUKGOEDEREN, KRISTALEN GLASWERK, fijne WIJNEN en LIKEUREN, enz. enz. tegens *inkoopsprijs* te Koop aan.

Paramaribo, den 11 April 1839.

H. J. POSNANKI qq.

Weggedreven:

(15443) Een *VIER RIEMS OPEN CORJAAL*, van binnen ingebrand met de letters J. J. W., die hetzelve aange-
1 8 3 8
gehouden heeft, gelieve daarvan aangifte te doen, ter dezer Drukkerij.

KOLLEGIE DE EENDRAGT.

ALGEMEENE VERGADERING en BALLOTAGE, op *HEDEN-AVOND*, ten *half zeven* uren.

Paramaribo, den 20 April 1839.

ABm. ROBLES,
Kastelijn.

(17430)

(17407) J. D. CROL, is voornemens de Kolonie voor eenen korten tijd te verlaten.

Paramaribo, den 18 April 1839.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, de Eng. Sloep *Pembroke*, Kapt. John Blagrove, van Demerary, hebbende 5 dagen reis; Passagiers: Mejuffrouw Catharina de Vries met hare twee kinderen.

Den 19den, het Schip *Anna en Maria*, Kapt. D. Steenveld, hebbende 41 dagen reis.

Idem, het Schip *de Harmonie*, Kapt. J. H. Henning, hebbende 45 dagen reis; — Beide van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 17den dezer, het Schip *de Zeevaart*, Kapt. K. J. Haasnoot, naar Amsterdam; lading: 327 vaten Suiker, 130 balen heele- en 10 ditto geb. Koffij en 35 balen schoone Katoen.

Idem, de Engelsche Schoener *James Mac Nab*, Kapt. W. Wilkenson, naar Demerary.

Regtskundige Mengelingen.

Met genoegen mogt de *Redactie dezer Courant*, van verscheidene achtingswaardige ingezetenen, de vereerende goedkeuring ontwaren, op haar, in de Courant van Woensdag den 17den dezer, te kennen gegeven, en daarin aanvankelijk uitgevoerd voornemen, om van tijd tot tijd, zoodanige gewijsden van de Surinaamsche Regts-Collegien, optenemen, als geacht kunnen worden, van algemeen belang te zijn. Gesterkt dus in de hoop, dat het haar niet aan bijdragen zal ontbreken, zet zij thans hare taak blijmoedig voort, verheugd van hierdoor, haar dagblad, meerdere belangrijkheid te kunnen bijzetten.

O. R. A°. 1839. N°. 62.

In Naam des Konings!

VONNIS.

In zake van

C. Impetrant van appoinctement van daging en geopposeerde,
ter Eenre. —

Op ende Jegens.

A. Koopman, over den Jare 1838 gepatenteerd. Geimpetreerde en opposant,
ter andere zijde.

Het Geregtshof te *Suriname*.

Gehoord de pleidooijen in deze gehouden.

Gezien de stukken wederzijds geproduceerd.

Gelet dat:

nadat ten dage dienende, zijdens den Impetrant en geopposeerde, was geëxhibeerd request en appointement van daging en daarop gedaan exploiet, — door den geimpetreerde en opposant is gediend van eisch, waarbij geposeerd:

dat hij in den jare 1838, aan den geopposeerde heeft geleverd, diverse goederen en winkelwaren, blijkens extract uit zijn schuldboek, door hem, des gevergd, met eede te sterken.

dat hij in de nieuwspapieren, het voorgenomen vertrek van den geopposeerde, naar het moederland, geadverteerd gezien hebbende, zijne vordering, ten bedrage van *f 32-22*, ter voldoening heeft aangeboden, welke betaling echter door den geopposeerde is geweigerd geworden, biedende deze, slechts een gedeelte, ten bedrage van *f 4-72* aan, zijne weigering tot voldoening van het resterende, willende justificeren, met in en buiten regten, geheel futile voorwendsels.

dat, wegens het geringe bedrag der som, zoowel als om den stand des geopposeerden, de opposant meer dan der gewone middelen heeft aangewend, om in der minne tot eene schikking te geraken, doch dat zijne pogingen, zoowel als die van derden, vruchteloos waren.

dat de eischer, om zich de voldoening van het verschuldigde te verzekeren, gemeend heeft, zich tegen het aangekondigde vertrek, langs gepaste middelen, te moeten verzetten en daartoe, ingevolge de bestaande verordeningen, ter Gouvernements Secretarij, op den 8 Maart 1839, behoorlijk oppositie heeft doen aanteekenen.

mitsdien, eisch doende, geconcludeerd:

tot decretatie van de ten deze gedane oppositie, naar haren form en inhoud, en dienvolgende, bij vonnisse van dit Geregtshof, de opposant zal worden verklaard te zijn goed opposant, en alzoo dezelve oppositie, als wel en te regt gedaan, zal stadhouden en effect sorteren; met last op den geopposeerde, en alle anderen des noods, zulks te gehengen en te gedogen; met verdere condemnatie van den geopposeerde in de kosten van den processe, ofte tot anderen, etc.

Zijdens den geopposeerde, daarentegen inhaererende en alzoo herhalende de presentatie, gedaan bij insinuatie van 12 Maart 1839, onder beneficie derzelve presentatie, is geconcludeerd:

ten fine van niet ontvankelijk, en bij ordine, dat de opposant zal worden verklaard te zijn kwaad opposant; mitsdien tot afdoening der oppositie kost- en schade-loos, met interdictie van gelijke meer te doen; met veroordeeling van den opposant tot vergoeding van kosten, schaden en interessen, cum expensis.

En waarop, na rejectie door den opposant, van des geopposeerden presentatie, partijen voor re- en du-pliek, hebben gepersisteerd.

ten aanzien der daadzaken komt in aanmerking:

dat de opposant beweert van den geopposeerde te vorderen te hebben, de Som van *f 32-22*, voor in de maanden November en December 1838 en Januarij 1839, aan den geopposeerde geleverde goederen.

dat, vermits de geopposeerde weigerde, meer dan *f 4-72* te betalen, de opposant, hiermede geen genoegen nemende, overeenkomstig de bestaande verordeningen, tegen des geopposeerden, in de koloniale dagbladen aangekondigd vertrek uit de Kolonie, op den 8 Maart 1839, ter Gouvernements Secretarij, oppositie heeft aangeteekend.

dat hierop de geopposeerde, bij notariele insinuatie dd. 12 Maart 1839, den opposant, onder aanbod der som van *f 4-72*, voor de leverancie van 14 November 1838, — bewerende de andere goederen, op des opposants rekening, sub datis 4 December 1838 en 1 Januarij 1839 voorkomende, nooit te hebben gerequireerd, veel min genoten, — heeft doen inthimeren tot roijement der aangeteekende oppositie, onder protest als naar stijle.

dat de opposant, bij zijne weigering tot ontvangst van dit aangebodene, volhard, en volle betaling geeischt hebbende; de geopposeerde, bij request dd. 13 Maart 1839, zich tot den Hove heeft gewend om appoinctement, tot last op den Exploicteur, om den opposant te dagvaarden tot comparitie ter rolle, om te geven redenen van oppositie.

dat, ten gevolge van het hierop ingewilligd appoinctement van daging, dd. 14 Maart 1839, ten dage dienende, wederzijds is geconcludeerd, zoo als hierboven is vermeld.

dat de opposant, tot justificatie zijner vordering, heeft overgelegd, een authentiek extract uit zijn kladboek, blijkens hetwelk, naast den post van 14 November 1838, is vermeld: *regt*; en naast de posten van 4 December 1838 en 1 Januarij 1839: *jongen JAN*; bewerende de opposant, dat de post van 14 November 1838 (die namelijk, welke de geopposeerde bereid is te betalen) op een zoogenaamd *requisiet biljet*, door den geopposeerde daarvoor afgegeven, is afgeleverd; en dat de op den 4 December 1838 en 1 Januarij 1839 gedebiteerde goederen, (welke de geopposeerde weigert te betalen) zijn afgeleverd aan zekeren *slaaf*, genaamd *JAN*, bij den geopposeerde in dienst geweest; en door wien de geopposeerde, gewoon zou zijn geweest, zonder requisiet biljet, goederen uit zijns opposants winkel te laten halen; zijnde zijdens den opposant daarbij opgegeven, dat hij gewoon is, in diervoege in zijn kladboek aan te teekenen, of hij zijne goederen op requisiet biljet, en zoo dit niet afgegeven is, aan den kooper persoonlijk, of aan wien voor den kooper, aflevert; hoedanige aanteekeningen dan ook, in 't aangehaalde extract, naast de meeste posten, voorkomen; — en heeft de opposant, voorts, blijkens overgelegde autorisatie op zijnen practizijn, verklaard »bereid en tevreden te zijn, de deugdelijkheid zijner schuldboeken, waaruit de pretentie tegen gemelden C. is getrokken, en waarvoor hij oppositie heeft aangeteekend, — en speciaal dat genoemde C. gewoon is, zonder requisiet, goederen te laten halen; ten allen tijde, des gerequireerd, met eede te sterken."

De geopposeerde heeft daarentegen, eene autorisatie op zijnen practizijn uitgebragt, om namens hem te verklaren »dat hij bereid en te vreden is, met solemnelen eede te bevestigen, dat hij aan den opposant niet anders verschuldigd is, dan de som van *f 4-72*, zijnde voor eene aan hem geopposeerde, op requisiet gedane leverancie, op den 14 November 1838; alsmede dat de overige goederen, sub datis 4 December 1838 en 1 Januarij 1839, op des opposants rekening voorkomende, nimmer door hem geopposeerde zijn gerequireerd, noch wetens genoten."

Regtens is de Vraag:

Is de geopposeerde gehouden tot de betaling der goederen, welke de opposant, *aan den slaaf JAN*, tijdens deze in des geopposeerden dienst was, zonder requisiet en buiten weten van den geopposeerde, op diens naam, heeft afgeleverd?

Overwegende:

dat, welke volgens het subsidiairlijk hier kracht hebbende romeinsche-regt, ook de strekking zij der actio institoria et noxalis, evenwel in deze Kolonie, steeds het beginsel heeft geprævaleerd, dat aan Slaven, in 't bijzonder door winkeliers, geene goederen mogen worden afgeleverd, zonder schriftelijk requisiet van den meester; en dat alle aflevering, zonder zoodanig requisiet, aan Slaven gedaan, geschiedt, ten risico van den leverancier, zonder eenige aansprakelijkheid van des slaafs meester, wanneer deze ontkent, de goederen te hebben laten halen of genoten.

dat gevolgelijk, aangenomen zelfs dat, zoo als de opposant voorgeeft, het ware bewezen, dat de geopposeerde, te voren aan den opposant betaling heeft gedaan voor goederen, welke de opposant vroeger, op naam van den geopposeerde, aan diens Slaaf, zonder van dezen, een door den geopposeerde afgegeven requisiet af te vragen, heeft geleverd; — het zij dat zoodanige betaling geschied zij voor goederen, welke de geopposeerde had genoten; het zij de betaling onbedacht hebbe plaats gehad, voor goederen, welke hij niet had genoten; — evenwel, voor den geopposeerde de verpligting niet bestaat, om de leverancien, buiten zijn weten, aan zijnen Slaaf gedaan, te betalen.

dat het aangehaalde beginsel, te allen tijde in deze Kolonie geëerbiedigd, en aldus kracht van wet hebbende, te meer moet worden gehandhaafd, alzoo hetzelve van publieke orde is, in zooverre hierin, volstrekt het eenige middel berust, om velerlei, anders, in 't bijzonder onder de Slaven, niet voor te komen, verderfelijke misbruiken, van den onderwerpelijken aard, te beletten; terwijl de Winkeliers als ieder, door zich er naar te gedragen, niet alleen het hunne behooren toe te brengen tot maintien der orde; maar bovendien, het ook in hunne magt hebben, zich tegen schade te beveiligen.

dat de bedoelde leverancien dus, door den opposant, op den 4 December 1838 en 1 Januarij 1839, ten name van den geopposeerde, *aan den Slaaf JAN*, bij den geopposeerde in dienst geweest, gedaan; en welke de geopposeerde, onder presentatie van eede ontkent, gerequireerd en wetens te hebben; door den geopposeerde niet behoeven te worden betaald; en hij, bij gevolg, met zijne presentatie, ter betaling der som van *f 4-72*, voor de leverancie de dato 14 November 1838, allezins kan volstaan.

dat mitsdien, de opposant, ten onregte, tegen des geopposeerden voorgenomen vertrek uit de kolonie, oppositie heeft aangeteekend.

REGTDOENDE:

Verklaart den geimpetreerde en opposant te zijn kwaad opposant.

Doet af de gedane oppositie kost- en schade-loos, met interdictie van gelijke meer te doen; en veroordeelt den opposant, tot vergoeding van alle kosten, schade en interessen.

Veroordeelt den opposant in de kosten van dezen processe.

Verklaart dit vonnis executabel, niettegenstaande appel.

Aldus gewezen te Paramaribo, present de Heeren Mr. C. A. MARCHANT, fungerend President, Mr. J. H. DE FRIDERICI, E. VAN EMDEN en Mr. J. F. J. BRUNINGS, Leden en K. J. VAN WIJHE geautoriseerd Lid van den voorschreven Hove, den 28 Maart 1839 en gepronuntieerd den 9 April daaraanvolgende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.